

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

 А.А. Мазаракі

"17" січня 2019 р.

ПРОГРАМА

**вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра**

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціалізація	«Міжнародні фінанси»

Київ 2019

ВСТУП

Вступне фахове випробування має комплексний характер і проводиться з базових дисциплін, які формують професійні знання й навички майбутнього магістра.

Вступне випробування відбувається у вигляді тестування.

Мета тестування – виявлення рівня підготовки вступника, ступінь володіння ним теоретичними та практичними знаннями, професійними вміннями і навичками, здобутими за час навчання на рівні «бакалавр».

Завдання тестування – встановлення та оцінювання результатів (компетенцій) навчання вступників.

Програма фахового випробування складається з чотирьох розділів, що відповідають базовим дисциплінам:

1. Фінанси.
2. Інвестування.
3. Фінансовий ринок.
4. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. ФІНАНСИ

Історичні аспекти виникнення та розвитку фінансів. Необхідність фінансів, їх роль у ринковій економіці. Характерні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Об'єкти та суб'єкти фінансових відносин. Функції фінансів, їх сутність. Моделі фінансових відносин у суспільстві. Фінансові ресурси, їх суть, призначення та джерела формування.

Фінансова система, її сутність, засади та принципи побудови. Складові фінансової системи. Зміст, основні напрями та завдання фінансової політики. Фінансовий механізм: суть, складові елементи та роль у реалізації фінансової політики держави. Управління фінансами: поняття, об'єкти, суб'єкти та елементи. Стратегічне та оперативне управління фінансами. Сутність, мета, завдання та методи фінансового планування. Фінансовий контроль, його зміст, необхідність, види та форми.

Державні доходи, їх економічне значення та джерела формування. Об'єкти та суб'єкти відносин у формуванні державних доходів. Система державних доходів. Класифікація державних доходів. Методи мобілізації державних доходів. Зміст, форми прояву та рівень функціонування державних видатків. Принципи організації державних видатків. Система державних видатків та її складові. Класифікація державних видатків. Методи фінансування державних видатків.

Бюджетна система України, її сутність, етапи становлення. Види бюджетів в Україні. Зведений бюджет, його призначення, види. Принципи бюджетної системи. Бюджетна класифікація: її значення та складові. Склад бюджетного законодавства.

Сутність, призначення та роль бюджету держави. Бюджет як економічна категорія. Функції державного бюджету. Система доходів державного бюджету, їх

класифікація. Сутність, характеристика, склад, структура державних видатків. Класифікація видатків бюджету.

Бюджетний дефіцит, його види. Державний борг, його складові. Бюджетна політика у системі державного регулювання економіки.

Суть, призначення та необхідність податків. Ознаки та функції податків. Класифікація податків. Елементи податку та їх характеристика. Податкова система держави: суть, структура та принципи побудови. Податкова політика держави: суть, мета, завдання та види.

Державні цільові фонди: сутність та класифікація. Фінансові ресурси державних цільових фондів, їх зміст, джерела формування та напрями використання.

Поняття, призначення та функції державного кредиту. Форми державного кредиту. Державний борг, його поняття, причини виникнення, наслідки зростання, види та форми. Зміст та складові системи управління державним боргом. Методи управління державним боргом.

Місцеві фінанси: суть, об'єктивні передумови виникнення, специфічні ознаки та функції. Поняття системи місцевих фінансів, принципи її побудови, структурні елементи та особливості функціонування. Фінансові ресурси місцевого самоврядування: зміст, джерела та специфіка формування.

Фінанси домогосподарств, їх зміст, значення та функції. Джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів домогосподарств.

Фінансовий ринок як економічна категорія, його суспільне призначення. Мета, завдання та функції фінансового ринку. Об'єкти та суб'єкти фінансового ринку. Класифікація фінансових ринків. Інструменти фінансового ринку, їх зміст, необхідність та види.

Економічна природа та функції страхування. Принципи страхування, їх сутність. Класифікація страхування, її наукове та практичне значення. Страховий ринок: поняття, основні учасники та чинники, що впливають на його стан, інфраструктура.

Фінансова безпека держави, її суть, значущість та складові. Основні наслідки впливу різних видів загроз на фінансову безпеку держави. Індикатори, їх зміст, класифікація та роль у формуванні системи фінансової безпеки держави.

Міжнародні фінанси: поняття, функції, місце та роль у сучасній світовій економічній системі. Світовий фінансовий ринок, його призначення, характерні ознаки та функції. Мета створення та завдання міжнародних фінансових інституцій.

Список рекомендованих джерел

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

3. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 р. № 142-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Онищенко В.О., Бережна А.Ю., Пащенко Л.О., Чичкало-Кондрацька І.Б. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підручник / В.О. Онищенко, А.Ю. Бережна, Л.О. Пащенко, І.Б. Чичкало-Кондрацька. – К.: ЦУЛ, 2016. – 600 с.
8. Шеремет О.А., Дем'яненко І.В., Багацька К.В. Фінанси для фінансистів: підручник / О.А. Шеремет, І.В. Дем'яненко, К.В. Багацька. – К.: ЦУЛ, 2015. – 612 с.
9. Юрій С.І., Федосов В.М. Фінанси: підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2013. – 611 с.

Розділ 2. ІНВЕСТУВАННЯ

Економічна сутність інвестицій. Роль інвестицій у соціально-економічному розвитку суспільства. Класифікація інвестицій. Принципи інвестування.

Інвестиційна діяльність як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави з реалізації інвестицій. Зміст стадій інвестиційного циклу: передінвестиційні дослідження, інвестиційна, експлуатаційна. Стадії інвестиційного процесу.

Суб'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація інвесторів за спрямованістю основної діяльності, цілями інвестування, формою власності, належністю до резидентів. Права та обов'язки інвесторів. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності.

Фізичні особи як основні постачальники інвестиційного капіталу. Форми особистих заощаджень. Чинники, що визначають обсяг та структуру заощаджень населення. Поняття фінансових посередників, їх інвестиційні цілі та місце у інвестиційному процесі. Функціональні учасники інвестиційної діяльності: девелопери, ріелтори, інжиніринго-консалтингові фірми, аудиторів, будівельні та еккаунтингові компанії.

Об'єкти інвестиційної діяльності.

Сутність інвестиційного клімату країни. Звужений, ризиковий та факторний підходи до оцінювання інвестиційного клімату. Макроекономічні чинники інвестиційної активності. Чинники, які формують інвестиційний клімат країни. Поняття інвестиційної привабливості регіону, показники, що її визначають.

Інвестиційна політика держави. Принципи побудови інвестиційної політики. Сутність і необхідність державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми впливу держави на інвестиційні процеси. Прямі та непрямі методи державного регулювання інвестиційної діяльності. Інституціональне забезпечення державного регулювання інвестиційної діяльності.

Формування грошових потоків від реальних та фінансових інвестицій. Чинники, які впливають на зміну вартості грошей в часі. Дисконтування та нарощування вартості чистих грошових потоків. Сутність та складові дисконтної ставки. Принципи формування дисконтних ставок. Умови використання методу простого та складного відсотка.

Методи оцінювання ефективності інвестицій, що враховують фактор часу. Бюджетна, соціальна, екологічна ефективність інвестицій.

Ліквідність інвестицій, критерії рівня ліквідності. Класифікація інвестицій за ознакою ліквідності. Склад фінансових втрат інвестора при конвертації інвестицій у грошову форму. Класифікація інвестицій за рівнем фінансових втрат при конвертації. Залежність рівня фінансових втрат від терміну трансформації інвестицій у гроші. Премія за ліквідність.

Сутність та класифікація інвестиційних ризиків. Основні методи їх оцінювання. Послідовність дій при управлінні інвестиційними ризиками. Основні методи зниження рівня ризиків: страхування, диверсифікація, лімітування, еккаутинг, заставні операції, гарантування тощо.

Сутність та склад реальних інвестицій. Капітальні вкладення як форма реальних інвестицій. Значення капітальних вкладень. Структура вкладень в основні засоби виробництва: економічна, технологічна, відтворювальна, галузева, територіальна.

Сутність нерухомості, її основні види. Характеристика нерухомості як об'єкту інвестування. Склад доходів власника нерухомості. Оцінка об'єктів нерухомості з використанням методу порівняльного аналізу, методу капіталізації доходу, витратного методу.

Сутність інновацій та їх основні типи (товарна, технологічна, ринкова, маркетингова, управлінська). Інноваційна діяльність як одна із форм інвестиційної діяльності. Поняття та особливості інноваційного процесу. Основні форми інноваційних інвестицій та їх характеристика. Державна інноваційна політика. Функції держави у сфері підтримки інновацій. Форми і методи державного регулювання інноваційної діяльності. Фінансування інновацій.

Сутність і організаційні форми венчурного підприємництва. Форми державного стимулювання розвитку венчурного підприємництва. Інвестиції в об'єкти інтелектуальної власності. Форми, види інтелектуальної власності.

Поняття, значення і цілі фінансових інвестицій. Сутність цінних паперів. Групи цінних паперів. Визначення інвестиційних якостей акцій та облігацій. Причини, що знижують ефективність вкладень у цінні папери. Досягнення цілей інвестування (дохідність, ризик, ліквідність, безпечність, зростання) при вкладенні в окремі види цінних паперів. Рейтингова оцінка цінних паперів, вітчизняні та міжнародні рейтингові агентства. Моделі визначення поточної ринкової вартості та дохідності акцій та облігацій. Фондова біржа, біржові індекси. Сутність та етапи

формування портфеля цінних паперів, його ризик та дохідність. Методи управління портфелем цінних паперів.

Сутність, форми, види та значення іноземних інвестицій. Основні типи іноземних інвесторів. Сфери та правовий режим іноземного інвестування в Україні. Інститути міжнародної інвестиційної діяльності (група Світового банку, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародний валютний фонд).

Сутність та склад інвестиційних ресурсів. Фінансові ресурси інвестування. Етапи формування та алгоритми визначення обсягів інвестиційних ресурсів. Види джерел формування інвестиційних ресурсів: за титулом власності, національною приналежністю інвестора, по відношенню до суб'єкта інвестування. Якісна характеристика власних, позикових та залучених джерел інвестиційних ресурсів. Методи фінансування інвестицій (повне самофінансування, акціонування, лізинг, змішане фінансування).

Поняття вартості капіталу. Середньозважена вартість капіталу. Визначення вартості окремих джерел фінансування інвестицій: позикового капіталу, власного капіталу. Оптимізація структури джерел фінансування інвестиційної діяльності. Ефект фінансового леверіджу: податковий коректор, диференціал, коефіцієнт фінансового леверіджу.

Способи реалізації інвестиційних проектів (підрядний, господарський та змішаний). Договори (контракти), які регулюють інвестиційний процес. Складові договору. Основні види договорів. Обов'язки замовників і підрядників. Тендери та способи їх проведення.

Особливості ціноутворення в інвестиційній сфері.

Список рекомендованих джерел

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13.10.1992 р. № 2673-XII із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник / Т.В. Майорова. – К.: ЦУЛ, 2009. – 472 с.
6. Пересада А.А. Інвестування: навч. посіб. / А.А. Пересада. – К.: КНЕУ, 2004. – 250 с.
7. Василенко Л.І., Василенко А.В. Інвестування. Опорний конспект лекцій. – К.: КНТЕУ, 2012.

Розділ 3. ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Сутність і значення фінансового ринку. Класифікація фінансових ринків. Учасники фінансового ринку та їх функції. Конкуренція на фінансовому ринку. Властивості фінансових активів та їх класифікація. Основні та похідні, пайові та боргові фінансові інструменти.

Пайові фінансові інструменти. Основні відмінності між акціями і облигаціями. Акції та їх види. Права власників простих та привілейованих акцій. Власник акцій та номінальний утримувач. Види ціни акцій. Фактори, що визначають ринкову ціну акції. Види доходу акціонерів.

Поняття та види акціонерних товариств. Вимоги щодо емісії акцій. Дематеріалізація випуску акцій. Органи акціонерного товариства. Права акціонерів. Корпоративні операції з акціями. Дивідендна політика та її види. Поняття про міжнародний ринок акцій. Американські та глобальні депозитарні розписки (ADR та GDR). IPO (англ. – Initial Public Offering) – первинне публічне розміщення.

Сутність фундаментального аналізу та його порівняння з технічним аналізом. Підготовка аналітичних оглядів на фондовому ринку. Огляд акціонерного товариства (Company Profile). Розрахунок і порівняльний аналіз основних фінансових коефіцієнтів (fundamentals): EPS, P/E, SPS, P/S, MC.

Боргові фінансові інструменти та їх види. Сутність облигацій та їх види. Погашення та строк обігу облигацій. Дата / період погашення облигацій. Види ціни облигацій. Дисконт (ажіо) та премія (дизажіо). Курс облигацій. Валюта продажу облигацій. Дохід за облигаціями. Фактори формування ринкових цін на облигації. Зворотній зв'язок динаміки відсоткових ставок та руху ринкових цін на облигації. Види доходу за облигаціями. Поняття про угоду РЕПО. Сутність операцій РЕПО, що здійснюються між Національним банком України та банками з державними облигаціями України. Види операцій РЕПО. Поняття про емісію облигацій. Прийняття рішення про розміщення облигацій підприємств. Реєстрація випуску та проспекту емісії облигацій в НКЦПФР. Особливості випуску облигацій місцевих позик. Емісія державних облигацій України. Сутність єврооблигації та їх класифікація за емітентами.

Сутність спотових і строкових фінансових ринків. Поняття про деривативи (похідні). Фінансові деривативи як вид фінансових інструментів. Види похідних фінансових інструментів.

Поняття про опціони. Опціон call (на купівлю) та опціон put (на продаж). «Європейські» та «американські» опціони. Продавець та покупець опціону, їх права, обов'язки та ризики. Ціна виконання опціону. Використання опціонів як способу хеджування ризику операцій з фінансовими активами. Внутрішня вартість опціону та вартість у часі. Премія за опціон. Опціон «при грошах» та «поза грошима». Основні фактори, що впливають на премію опціону за ризик.

Сутність та відмінності форвардних та ф'ючерсних контрактів. Базові активи форвардів та ф'ючерсів. Укладання форвардного контракту: продавець та покупець, термінологія контракту. Ціна форварду та дата поставки. Переваги та недоліки форвардного контракту. Ф'ючерсні контракти: їх стандартність, біржовий обіг та ліквідність. Особливості ф'ючерсного контракту. Поняття ф'ючерсного контракту,

порядок його укладення та виконання. Поняття ф'ючерсної ціни і закономірності її зміни в часі. Учасники ф'ючерсного контракту: хеджер та спекулянт, їх роль на ринку ф'ючерсів.

Поняття про доходність операцій з фінансовими активами. Розрахунки доходності активу за період володіння та її особливості: приведення інвестицій до однієї валюти за умови мультивалютних інвестицій; урахування інфляції. Інфляційна складова доходності. Номінальна та реальна доходність фінансового інструменту. Використання сценарного підходу у прогнозуванні доходності інвестицій.

Основні поняття та види діяльності на фондовому ринку. Учасники ринку цінних паперів. Професійні учасники фондового ринку. Сегменти фондового ринку. Фондові біржі. Фондові індекси. Принципи розкриття інформації на фондовому ринку. Державне регулювання та саморегулювання на ринку цінних паперів.

Основи функціонування грошово-кредитного ринку. Сутність грошово-кредитного ринку як особливого сектору фінансового ринку. Попит на гроші. Пропозиція на гроші як реальна грошова маса та її визначення. Грошовий агрегат та його склад. Грошова база та її складові. Сутність рівня монетизації економіки та його розрахунки. Грошово-кредитна політика як невід'ємний компонент анти-інфляційної політики. Поняття про облікову ставку НБУ. Рефінансування комерційних банків та види кредитів комерційним банкам, що надає НБУ. Поняття про відкритий ринок та операції НБУ на відкритому ринку. Поняття грошової позики, позички та кредиту. Фінансовий кредит та банківський кредит. Поняття про міжбанківський ринок. Міжбанківські депозити та міжбанківські кредити. Овернайт та репо як основні види операцій на міжбанківському ринку. Кредитні рейтинги та їх прогноз. Рейтинги агентств Standard & Poor's, Moody's. Рейтинги України як держави-позичальника.

Основні поняття валютного ринку: іноземна валюта; валютний курс; котирування; крос-курс валют; операції спот на валютному ринку; поточний курс; форвард-курс; форвардна валютна угода; конверсійні операції; валютна позиція. Міжнародна валютна система. Поняття міжнародної ліквідності. Сутність валютного ринку як економічного механізму. Суб'єкти валютного ринку. Основні функції валютного ринку: кліринг; хеджування; спекуляція. Роль комерційних банків у здійсненні валютних операцій на валютних ринках. Інтервенції держави на валютному ринку та її форми: режим вільного флоатингу; система фіксованих валютних курсів; система керованого флоатингу. Сутність валютних операцій за законодавством України та їх класифікація. Поняття про дисконтну та девізну валютну політику, що проводить НБУ. Золотовалютний резерв та його склад. Шляхи поповнення золотовалютних резервів. Роль НБУ, уповноважених банків України, Державної податкової адміністрації та Державного митного комітету України у здійсненні валютного контролю.

Список рекомендованих джерел

1. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 № 5178-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Про обіг векселів: Закон України від 05.04.2001 № 2374-III із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Про іпотечні облигації: Закон України від 22.12.2005 № 3273-IV із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
8. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 20.09.2001 № 2740-III із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
9. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку: Указ Президента України від 23.11.2011 № 1063/2011 із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93 із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
11. Вайн С. Инвестиции и трейдинг. Формирование индивидуального подхода к принятию инвестиционных решений / С. Вайн. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 534 с.
12. Васильєва В.В. Фінансовий ринок: навч. посіб. / В.В. Васильєва, О.Р. Васильченко. – Київ: Центр навч. літ., 2008. – 368 с.
13. Долінський Л.Б. Фінансові обчислення та аналіз цінних паперів: навч. посіб. / Л.Б. Долінський. – Київ: Майстер-клас, 2005. – 192 с.
14. Інструменти та установи фінансового ринку. Енциклопедичний довідник / за ред. В.В. Фещенка. – Київ: Укр. агент. фін. розв., 2007. – 504 с.
15. Еш С.М. Фінансовий ринок: навч. посіб. / С.М. Еш. – Київ: Центр навч. літ., 2009. – 528 с.
16. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: навч. посіб. / О.Ю. Смолянська. – Київ: Центр навч. літ., 2005. – 384 с.
17. Фондовий ринок України: законодавче регулювання: навч.-метод. посіб. / М.О. Бурмака, Д.С. Бутенко, А.Т. Головка та ін. – вид. 6-те, переробл. та допов. – Київ: АДС УМКЦентр, 2011. – 860 с.

18. Цыглин А. Биржа. UA / А. Цыглин, Д. Цыглин. – Днепропетровск: Лира, 2011. – 155 с.
19. Чесноков В.Л. Фінансові інструменти: навч. посіб. / В.Л. Чесноков. – Київ: Центр навч. літ., 2008. – 288 с.

Розділ 4. ФІНАНСОВІ ТА КРЕДИТНІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Сутність грошової системи. Елементи грошової системи. Еволюція та основні типи грошових систем.

Сутність та структура кредитної системи. Основні типи кредитних систем. Класифікація кредитних установ. Основні функції та типи центральних банків. Сутність та види грошово-кредитної політики. Грошові реформи.

Основні етапи розвитку грошової системи США.

Структурна будова та загальна характеристика окремих ланок фінансової системи США. Бюджетний устрій та бюджетна система США. Державний бюджет, склад та структура його доходів і видатків. Фінанси місцевих органів влади та міжбюджетні відносини в США.

Специфічні риси та проблеми становлення кредитної системи США. Структура кредитної системи США. Федеральна резервна система (ФРС). Види та функції банків США. Федеральна корпорація страхування депозитів. Інструменти грошово-кредитної політики ФРС. Особливості прояву світової фінансової кризи у США. Закон Додда-Френка.

Передумови та процес європейської економічної та валютної інтеграції. Становлення та сучасний стан Єврозони. Основні напрямки та принципи проведення валютної політики. Склад загального бюджету та перерозподіл фінансів у ЄС. Спеціальні фонди ЄС та фінансування окремих програм соціально-економічного розвитку. Принципи оподаткування в ЄС та напрями гармонізації податкового законодавства. Європейська система центральних банків (ЄСЦБ): структура, функції і повноваження ЄЦБ та національних банків. Грошово-кредитна політика ЄЦБ. Система фінансового нагляду в ЄС.

Специфічні риси фінансово-кредитної системи Великої Британії. Етапи розвитку грошової системи Великої Британії. Структурна будова та загальна характеристика окремих ланок фінансової системи Великої Британії. Бюджетний устрій та бюджетна система Великої Британії. Державний бюджет, склад та структура його доходів та видатків. Кредитна система Великої Британії. Банк Англії як центральний емісійний банк країни. Функції банку Англії. Роздрібні банки. Клірингові банки. Ощадні банки. Оптові банки. Торгові банки. Облікові дома. Іноземні банки у Великій Британії. Небанківський сектор.

Становлення єдиної грошової системи в Німеччині. Золотий монометалізм у Німеччині. Грошова емісія та гіперінфляція під час Першої світової війни. Грошова реформа 1924 р. Крах золотого стандарту. Грошова система в 30-40 рр. ХХ ст. Сепаратна грошова реформа 1948 р. Девальвація німецької марки. Інфляція та проблеми стабілізації німецької марки у повоєнні роки. Структура грошової маси у ФРН та тенденції її розвитку в 90-ті рр. ХХ ст. Грошова емісія в 90-ті рр. Роль марки у Європейській валютній системі. Характеристика сучасного стану грошової

системи Німеччини. Проблеми та наслідки впровадження євро. Структура грошової маси і показники інфляції.

Структурна будова та загальна характеристика окремих ланок фінансової системи Німеччини. Бюджетний устрій та бюджетна система Німеччини. Державний бюджет, склад та структура його доходів та видатків. Етапи розвитку та специфічні риси кредитної системи ФРН. Німецький федеральний банк. Структура банківської системи.

Специфіка та основні етапи розвитку грошової системи Франції. Бюджетний устрій та бюджетна система Франції. Державний бюджет, склад та структура його доходів та видатків. Напрямки бюджетної та податкової політики. Етапи формування та структура кредитної системи Франції. Банк Франції: історія створення, структура, функції. Комерційні банки Франції. Банківське регулювання та нагляд за банківською системою Франції.

Особливості формування фінансово-кредитної системи Японії. Бюджетний устрій та бюджетна система Японії. Державний бюджет, склад та структура його доходів та видатків. Оподаткування у Японії. Тенденції та проблеми розвитку фінансової системи Японії. Генезис та структура кредитної системи Японії. Банк Японії: виникнення, функції, роль, незалежність. Грошово-кредитна політика. Структура банківської системи. Система фінансового нагляду Японії.

Специфічні риси фінансових та кредитних систем постсоціалістичних країн. Особливості державних фінансів країн з перехідною економікою. Формування банківських систем ринкового типу постсоціалістичних країн. Розвиток системи грошово-кредитного регулювання постсоціалістичних країн. Особливості державних фінансів країн, що розвиваються. Кредитні системи країн, що розвиваються.

Список рекомендованих джерел

1. Гербич Л.А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн: навчальний посібник / Л.А. Гербич. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 430 с.
2. Гербич Л.А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн: опорний конспект лекцій / Л.А. Гербич. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 133 с.
3. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. – К.: МАУП, 2001.
4. Карлін, М.І. Фінанси країн Європейського Союзу: навч. посіб. / М.І. Карлін. – К.: Знання, 2011. – 639 с.
5. Мельник П.В., Тарангул Л.Л., Гордей О.Д. Банківські системи зарубіжних країн: підручн. / П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, О.Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 586 с.
6. Миргородська Л.О. Фінансові системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. – К.: Центр учб. літ-ри, 2008. – 320 с.
7. Муравьева З.А. Финансово-кредитные системы зарубежных стран.: Учеб.-метод. комплекс. 2-е изд., доработанное / З.А. Муравьева. – Мн.: Изд-во МИУ, 2006. – 308 с.

8. Науменкова С.В., Міщенко В.І. Системи регулювання ринків фінансових послуг зарубіжних країн: навч. посіб. – К.: Центр наукових досліджень НБУ, Університет банківської справи НБУ, 2010. – 170 с.
9. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн: навч.-метод. посібн. / С.К. Реверчук. – Львів, Київ: «Тріада плюс», «Алерта», 2008. – 160с.
10. Руденко Ю.М. Фінансові системи зарубіжних країн: навч посіб / Ю.М. Руденко, В.В. Токар. – К.: КНЕУ, 2010. – 348 с.

КРИТЕРІЇ
оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні
для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення:

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.